

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4
ลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*
ACADEMIC ADMINISTRATION OF SMALL SCHOOLS IN EDUCATIONAL
QUALITY DEVELOPMENT 4 OF LAM NAM YOUNG UNDER ROI ET
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

อนุกุล มามั่งคั่ง¹, ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี²
Anukul Mamangkhang¹, Theeraphat Thinsandee²
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}
Email : mamangkhang24@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สถานศึกษาควรกำหนดเนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ วิเคราะห์ผู้เรียน ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ สร้างองค์ความรู้ โรงเรียน

ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย การนิเทศภายในควรเป็นวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตร
ต่อกัน โรงเรียนควรวางแผนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาก่อนเปิดภาคเรียน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; โรงเรียน; กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the state of academic administration of small schools in educational quality development 4 of Lam Nam Young under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3, 2) to compare the academic administration of small schools in educational quality development 4 of Lam Nam Young under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3, classified by educational background, positions, and work experience, and 3) to gather suggestions for academic administration of small schools in educational quality development 4 of Lam Nam Young under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3, from the target groups, including 86 school administrators and teaching staff. The research utilized a questionnaire with a Likert scale of 5 levels The statistical analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA for variance analysis.

The results show that: 1) Academic administration of small schools in Educational Quality Development 4 of Lam Nam Young under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3, overall, varies across different dimensions. The highest average score is in the curriculum development aspect, followed by teaching and learning management, media innovation and educational technology, outcome assessment and evaluation, research for educational quality development, and internal quality assurance system development. The lowest average score is in educational dissemination. 2) The results of comparing the opinions of staff members regarding the academic administration of small schools in Educational Quality Development 4 of Lam Nam Young, categorized by position, show no significant differences. However, there are significant differences in opinions based on educational background and work experience at a statistical significance level of .05. 3) The recommendations for the academic administration of small schools in educational quality development 4 of Lam Nam Young, suggest that schools should define learning experiences, analyze students' thinking, foster analytical skills, summarize knowledge, develop educational quality through research, establish cordial internal communication methods, and plan the use of media, innovation, and educational technology before the beginning of each semester.

Keywords : Academic administration; Schools; Educational Quality Development 4 of Lam Nam Young

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศให้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการพัฒนาเยาวชนไทยแห่งยุคศตวรรษที่ 21 นั่นคือ การบริหารงาน วิชาการในโรงเรียน ที่ถือว่าเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการที่จะให้ประสบผลสำเร็จนั้น ย่อมมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการของ สถานศึกษา อันได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อ และเทคโนโลยี ทางการศึกษา และปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งคือปัจจัย ด้านผู้บริหารผู้บริหารเปรียบเสมือนบุคคลที่สำคัญในการ ขับเคลื่อนการศึกษาและเปรียบเสมือนแม่ทัพหน้า จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ ทราบขอบข่าย และปฏิบัติการกิจการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน (อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์, 2562)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาผลการวิจัย พบว่า ปัญหาจากการบริหารงานวิชาการมีอยู่มาก ได้แก่ เรื่องหลักสูตรมีเอกสารที่ใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอเนื่องจากโรงเรียนต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้มีสาระเนื้อหาที่จะให้นักเรียนในโรงเรียนของตนได้เรียนได้ตรงกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์โครงสร้างการจัดทำสาระการเรียนรู้ พื้นฐานสาระการเรียนรู้ เพิ่ม ครูขาดเอกสารและสื่อสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำแผนการสอน และกิจกรรมการสอน ครูผู้สอนไม่เข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และปัญหาครูมีภาระงานมากจึงทำให้มี เวลาในการเขียนแผนการสอน การสอนโดยขาดการเตรียมการสอนซึ่งทำให้นักเรียนไม่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนไม่สนใจการเรียนและหนีเรียน เป็นต้น (กุลธิดา เลนุกูล, 2554)

การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญทางการศึกษาที่ทุกสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับตัวผู้เรียนจึงเกิดจากการบริหารจัดการที่ดีการวางแผน การกำหนด กลยุทธ์ โดยมี เป้าหมายหลักในการดำเนินงานที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพประสบความสำเร็จ และออกไปเป็น ทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ดังนั้น การบริหาร สถานศึกษานั้นผู้บริหารควรมีหลักการและกระบวนการบริหาร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีความ เหมาะสม ซึ่งการบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้ บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น กระบวนการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิง พุทธิในองค์การทางการศึกษาในยุคดิจิทัลเนื่องจากเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้นำองค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนเป็นบุคคลที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ หลักธรรมที่นำมาใช้กับภาวะผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ทศพิธราชธรรม พรหมวิหาร 4 ธรรมาธิปไตย สังคหวัตถุ 4 สัมปยุตธรรม 7 และทศพิธราชธรรม มีความสำคัญต่อองค์กรทุกระดับ และถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรในทุกระดับจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อ หลักธรรมเพื่อนำไปบูรณาการพัฒนาองค์การทางการศึกษาต่อไป (พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, 2565) สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการบริหาร ของ Gulick, Luther, Lindon Urwick (1937) ที่ได้เสนอ

แนวคิดเกี่ยวกับการ บริหารงานไว้ 7 ด้าน ที่เรียกลย่อ ๆ “POSDCoRB” ซึ่ง เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมา เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยกระบวนการบริหาร “POSDCoRB” ประกอบด้วย การวางแผน (P-planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (S-staffing) การสั่งการ (D-directing) การประสานงาน/การร่วมมือ (Coordinating) การรายงาน (R-reporting) และ งบประมาณ (B-budgeting)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้กำหนดหลักการบริหารงาน วิชาการไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงาน เป็นทีมมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติ ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเอง ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ มีการติดตาม ประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้อง ตระหนัก โดยสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3, 2565)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนา หรือปรับปรุงการบริหารงาน วิชาการ และการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนา คุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 แตกต่างกัน

3.2 บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 แตกต่างกัน

3.3 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ได้ทราบข้อมูลที่เป็นสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อผู้บริหารจะใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ

4.2 ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิผลต่อสถานศึกษาอย่างสูงสุดต่อไป

4.3 ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อนำไปกำหนดนโยบายการพัฒนางานด้านกิจการนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 74 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open end) มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้บริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก 2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง พร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย 3) ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และค่าการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test)

และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 ที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
 (Content Analysis)

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กใน
 กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ			
	μ	σ	อันดับ	แปลผล
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.80	0.65	1	มาก
2) ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.65	0.68	2	มาก
3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.50	0.77	5	มาก
4) ด้านการนิเทศการศึกษา	3.48	0.70	7	มาก
5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	3.48	0.67	6	มาก
6) ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.53	0.69	4	มาก
7) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษ	3.53	0.65	3	มาก
รวมเฉลี่ย	3.57	0.68	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ใน
 ระดับมาก ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.68$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร
 สถานศึกษา ($\mu = 3.80$, $\sigma = 0.67$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.65$, $\sigma = 0.68$)
 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.65$) ด้านการวัดผลและ
 ประเมินผล ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.69$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.77$)
 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.67$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
 คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และจุดเน้นของหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและบริบทของโรงเรียน รองลงมา คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์

หลักสูตรแกนกลางและสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียน นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์ วางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครู มีการใช้รูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รองลงมา คือ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และวิเคราะห์ผู้เรียน

3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

4) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมี ประเมินผลการนิเทศการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการติดตาม รายงานผลการนิเทศการศึกษา พร้อมวางแผนพัฒนาร่วมกับคณะครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดระบบสารสนเทศระบบประกันคุณภาพภายในให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้งาน สะดวกรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

6) ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลและ การเทียบโอนผลการเรียนเป็นปัจจุบัน รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียนตรงตามระยะเวลา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

7) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนนำผลการนิเทศติดตามการใช้สื่อการเรียนรู้มาวางแผนเพื่อพัฒนาในปีต่อไป รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการวางแผนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาก่อนเปิดภาคเรียน

6.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มนี้ยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวม

และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า สถานศึกษาควรกำหนดเนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ โดยให้ครูได้ทำโครงสร้างรายวิชา นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์ วางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูควรวิเคราะห์ผู้เรียน ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ สร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ แสดงผลในการปฏิบัติอย่างชัดเจน และฝึกการประเมินตนเอง กำหนดแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียน ควรติดตาม รายงานผลการนิเทศการศึกษา กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการนิเทศภายในจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรคุณภาพ PDCA กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ควรวางแผน จัดประชุมชี้แจงการอบรมเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่ครูผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและสามารถนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันได้

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

7.1 สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน มีความตื่นตัวในเรื่องของการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก และต้องการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อส่งผลต่อ คุณภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเพื่อพร้อมรับการ ประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ที่ร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และ พัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครอง นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจทางการบริหารการศึกษา หรือ งานบริหารการศึกษา โดยงานด้านวิชาการเป็นภาระหลักในการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลผลิต คือ นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็น ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล

รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม วิไลหล้า (2560) ได้ศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวัต งามคุณธรรม (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสวน กุหลาบวิทยาลัย รังสิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการศึกษาสภาพ ปัจจุบันของโรงเรียนก่อนการพัฒนาจากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการสรุปสาระสำคัญจาก การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้ระบบประกันคุณภาพ ภายใน ผลการศึกษาระดับการดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ก่อนการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ, ประเสริฐ เรือนนระการ (2565) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ และวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น หรือ ประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และ ชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูล จัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จัดทำสาระการ เรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ ผู้เรียน มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ประเมินผล และปรับปรุง โรงเรียนนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์ วางแผนพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศรีลาภักย์ (2559) ได้ศึกษาผล ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องงานวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับน่าพอใจ พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ แนะนำและสนับสนุน เพื่อ

ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู โดยการนิเทศการศึกษาควรมีการวางระบบ การนิเทศอย่างชัดเจน โดยกำหนดวิธีการนิเทศ ผู้ทำหน้าที่นิเทศ และช่วงเวลาในการนิเทศ เพื่อให้ มีมาตรฐานและมีคุณภาพ และส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน โรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ วางแผนการจัดทำคู่มือ กระบวนการนิเทศการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการศึกษา จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินผลการการนิเทศการศึกษา ติดตาม รายงานผลการนิเทศการศึกษา พร้อมวางแผนพัฒนาร่วมกับคณะครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและความต้องการจำเป็นของเด็กและเยาวชน สามารถจัดสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนได้รวมทั้งการช่วยแก้ไขและป้องกันปัญหา ทำให้ครูผู้บริหารและข้าราชการทุกฝ่ายได้มองเห็นและเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการศึกษาและบทบาทหน้าที่ของตนเองเพื่อดำเนินการให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูและเจ้าหน้าที่อยู่ในสภาพที่ดีและร่วมปฏิบัติงานเป็นคณะด้วยกำลังและสติปัญญา ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการสอนตลอดจนทำ แผนการสอนสื่อการสอนการประเมินผล เพื่อประสานงานกับผู้บริหารการศึกษาในอันที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ โรงเรียนไม่อาจดำเนินงานได้ตามลำพัง ช่วยประเมินผลงานของครูและเจ้าหน้าที่รวมทั้งช่วยวางแผนเพื่อ แก้ปัญหาที่มีให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาภรณ์ พลรัักษ์, นริศนันท์ เดชสุระ, และพรเทพ รุ่งแผน (2560) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติกรนิเทศอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการนิเทศ รองลงมาคือด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการนิเทศ

7.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของงาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติรัตน์ วรรณพันธ์, สมหญิง จันทร์ไทย (2563) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูต่อ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการ เทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน

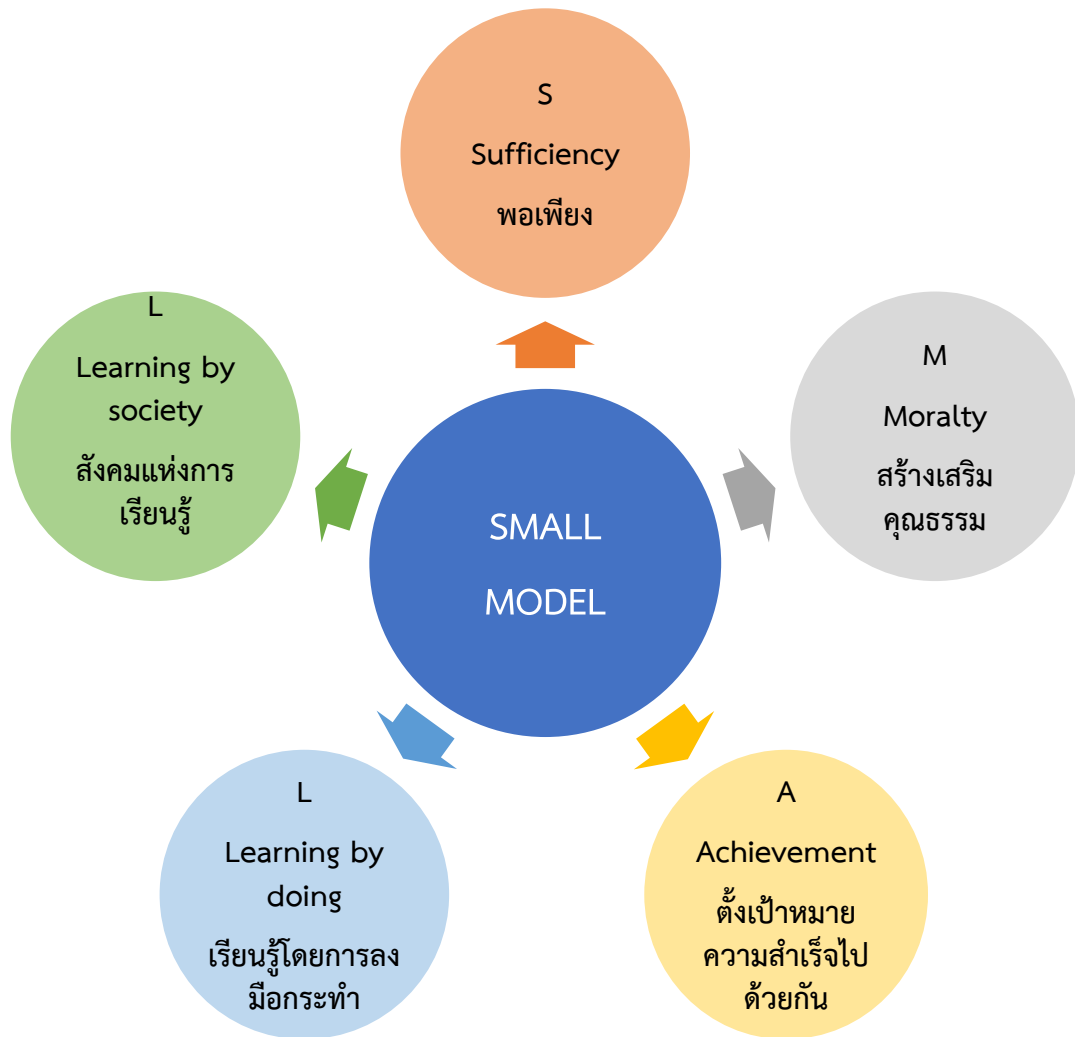
เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ผู้บริหาร

สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันต้องดูแลเอาใจใส่ในด้านวิชาการ ส่งเสริม และพัฒนากิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถเต็มศักยภาพและดำเนินการชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทำให้ครูที่มี ระยะเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญชวลีการ์ กันทะเจตน์ (2563) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคระยอง ผลการวิจัยพบว่า คิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยเทคนิคระยอง จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.3 ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรกำหนดเนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ โดยให้ครูได้ทำ โครงสร้างรายวิชา นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์ วางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูควรวิเคราะห์ผู้เรียน ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ อนุรักษ์ความรู้ ส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ แสดงผลในการปฏิบัติอย่างชัดเจน และฝึกการ ประเมินตนเอง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการวิจัย กำหนดแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียน ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควร ติดตาม รายงานผลการนิเทศการศึกษา พร้อมวางแผนพัฒนาร่วมกับคณะครู ผู้บริหาร และบุคลากร ทางการศึกษา กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการนิเทศภายใน ควรเป็นวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้น คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม มาตรฐานของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนการสอน และหน่วยการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรวางแผนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาก่อน เปิดภาคเรียน จัดประชุมชี้แจงการอบรมเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่ครูผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันได้ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมทาง การศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาคม ยูพานิชย์ และ สุรางคนา มัณยานนท์ (2565) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการ บริหารงานด้านวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีการประชุม วางแผนพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำการเรียนการสอนโดยการนำสื่อการเรียน การสอนมาใช้เพื่อให้เกิดความหลากหลายมากขึ้น และจัดทำระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่ ตามลำดับ

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มนี้ยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 สรุปได้ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แนวคิด SMALL MODEL

ภาพที่ 2 องค์ความรู้การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4
ลุ่มน้ำยัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ควรมีการประชุมวางแผนในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

9.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดควรมีการวางแผนปฏิบัติการร่วมกันในการวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อหาวิธีและแนวทางการแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

9.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้กับครูในเรื่อง การนิเทศ การศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียนที่ถูกต้อง มีการติดตาม รายงานผลการนิเทศการศึกษา พร้อมวางแผนพัฒนาร่วมกับคณะครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

9.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้กับครูในเรื่องการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน พาครูไปศึกษาดูงานต่างโรงเรียน สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆเพื่อแลกเปลี่ยนปัญหา ประสบการณ์ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องและเป็นระบบ รวมไปถึงส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์ วางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

9.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูควรวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และวิเคราะห์ผู้เรียน

9.2.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรมีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

9.2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรติดตาม รายงานผลการนิเทศการศึกษา พร้อมวางแผนพัฒนาร่วมกับคณะครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

9.2.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

9.2.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล โรงเรียนควรกำหนดระเบียบการวัดผลและ ประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

9.2.7 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรวางแผนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

9.3.2 ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนภายนอกกลุ่มพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อนำมาใช้ เปรียบเทียบเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9.3.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนภายนอกกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 ลุ่มน้ำยัง สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

10. บรรณานุกรม

- กัญจน์ชลิการ์ กันทะเจตน์. (2563). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการของ วิทยาลัยเทคนิคระยอง**. สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพ.
- กาญจนา ศรีลาภักย์. (2559). การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก. **วารสารการบริหารและพัฒนา**. 2(1). 175–189.
- กุลธิดา เสนุกุล. (2554). **ตัวชี้วัดการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันบัณฑิต พัฒน บริหารศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธิดารัตน์ วรรณพันธ์, สมหญิง จันทร์ไทย. (2563). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2**. **วารสารมหาจุฬานาครธรรม์**. 7(6). 217–228.
- นุชเรศ คำดีบุญ, ประเสริฐ เรือนนะการ. (2565). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4**. **วารสาร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 11(1). 163–175.
- ประภาภรณ์ พลรักษ์, นริสนันท์ เดชสุระ, และพรเทพ ฐิ์แผน (2560). **แนวทางการส่งเสริมกระบวนการ นิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. **วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า**. 4(2). 41-48.
- พนม วิลัยหล้า. (2560). **สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงพุทธในองค์การทางการศึกษาในยุคดิจิทัล**. **วารสาร บัณฑิตสาเกตปริทรรศน์**. 7(1). 37–45.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (2565). **รายงานประจำปี 2565**. ร้อยเอ็ด : สำนักงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อาคม ยูพานิชย์ และสุรางคนา มัณยานนท์. (2565). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1**. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 2(1). 137-150.
- Gulick, Luther, Lindon Urwick. (1937). **Paper on the Science of Administration**. Clifton : Augustus M. Kelley.